

539

Besluit van 7 oktober 1980, houdende regelen omtrent de methode welke bij de bepaling van het alcoholvolumegehalte of het alcoholmassagegehalte van een mengsel van water en alcohol moet worden gevolgd (Meetmethodebesluit)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Economische Zaken, Th. M. Hazekamp, van 26 augustus 1980, no. 680/728 W.J.A.;

Overwegende dat in verband met de uitvoering van de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 27 juli 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de Lid-Staten inzake alcoholmeters en areometers voor alcohol, no. 76/765/EEG (Pb. E.G. L 262) en de richtlijn van die Raad van 27 juli 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de Lid-Staten inzake alcoholtabellen, no. 76/766/EEG (Pb. E.G. L 262) regelen moeten worden gesteld;

Gelet op de artikelen 9, tweede lid, en 21a van de IJkwet 1937 (Stb. 627);

De Raad van State gehoord (advies van 19 september 1980, no. 800917/15);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Staatssecretaris van 30 september 1980, no. 680/841 W.J.A.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

wet: de IJkwet 1937 (Stb. 627);

EEG-geijkte alcoholmeter of EEG-geijkte areometer voor alcohol: een alcoholmeter of een areometer voor alcohol, bestemd ter bepaling van het alcoholvolumegehalte of het alcoholmassagegehalte van een mengsel van water en alcohol, die een EEG-geijkt meetmiddel als bedoeld in artikel 25 van het Algemeen EEG-IJkbesluit (Stb. 1978, 168) is;

Onze Minister: Onze Minister van Economische Zaken.

Artikel 2. 1. In gevallen, waarin ten behoeve van het drijven van handel in mengsels van water en alcohol of ten behoeve van het doen van leveringen van die mengsels het alcoholvolumegehalte of het alcoholmassagegehalte wordt bepaald, moet bij die bepaling de methode, omschreven in het tweede lid, worden gevolgd.

2. De in het eerste lid bedoelde methode omvat de volgende verrichtingen:

a. een EEG-geijkte alcoholmeter of een zodanige areometer voor alcohol dan wel een daaraan gelijkwaardige alcoholmeter of areometer voor alcohol wordt in het betrokken mengsel van water en alcohol geplaatst en wordt afgelezen bij de temperatuur van dat mengsel;

b. bij of onmiddellijk volgende op de onder a bedoelde aflezing wordt de temperatuur van het betrokken mengsel van water en alcohol bepaald met behulp van de thermometer, die in de alcoholmeter of areometer voor alcohol is ingebouwd;

c. het alcoholvolumegehalte of het alcoholmassagehalte van het betrokken mengsel van water en alcohol wordt met behulp van de meetresultaten, verkregen bij de onder a en b bedoelde verrichtingen, afgeleid aan de hand van de formule, vermeld in punt 4 van de bijlage van de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 27 juli 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de Lid-Staten inzake alcoholtabellen, no. 76/766/EEG (Pb. E.G. L 262).

3. In afwijking van het tweede lid, onder b, mag bij gebruik van een alcoholmeter of van een areometer voor alcohol, zonder ingebouwde thermometer, voor de bepaling van de temperatuur van het mengsel van water en alcohol een losse thermometer worden gebezigd die aan de volgende voorschriften voldoet:

a. indien de losse thermometer wordt gebruikt in combinatie met een EEG-geijkte alcoholmeter of areometer voor alcohol van een door Onze Minister daartoe aangewezen nauwkeurigheidsklasse:

- moet de thermometer een weerstandsthermometer met metalen element of een kwikthermometer uitgevoerd als hulstthermometer zijn en zijn voorzien van een aanwijzing met schaaldelen van 0,1 °C of 0,05 °C;
- bedraagt de maximaal toelaatbare fout in plus of min 0,05 °C bij elke gemeten waarde;

- moet op de kwikthermometer een deelstreep bij 0 °C zijn aangebracht;
- moet de minimale lengte van een schaaldeel 0,7 mm bedragen;
- mogen de strepen niet dikker zijn dan 1/5 deel van de lengte van het schaaldeel;

b. indien de losse thermometer wordt gebruikt in combinatie met een alcoholmeter of een areometer voor alcohol, anders dan die bedoeld onder a:

- moet de thermometer een kwikthermometer, uitgevoerd als hulstthermometer, zijn en zijn voorzien van een schaalverdeling met schaaldelen van 0,1 °C of 0,2 °C of 0,5 °C;

- bedraagt de maximaal toelaatbare fout in plus of min bij elke gemeten waarde:

0,1 °C indien de thermometer schaaldelen heeft van 0,1 °C;

0,15 °C indien de thermometer schaaldelen heeft van 0,2 °C;

0,2 °C indien de thermometer schaaldelen heeft van 0,5 °C;

- moet op de thermometer een deelstreep bij 0 °C zijn aangebracht;

- moet de minimale lengte van de schaaldelen bedragen:

0,7 mm voor thermometers met schaaldelen van 0,1 °C en 0,2 °C;

1,0 mm voor thermometers met schaaldelen van 0,5 °C;

- mogen de strepen niet dikker zijn dan 1/5 van de lengte van het schaaldeel.

Artikel 3. 1. Een alcoholmeter of een areometer voor alcohol die niet een EEG-geijkte alcoholmeter of areometer voor alcohol is, wordt als gelijkwaardig beschouwd met onderscheidenlijk een EEG-geijkte alcoholmeter of een EEG-geijkte areometer voor alcohol, indien:

a. dat meetinstrument is bestemd ter bepaling van het alcoholvolumegehalte of het alcoholmassagehalte van een mengsel van water en alcohol,

b. dat meetinstrument geen andere dan een ingevolge de artikelen 1 en 4 van de wet geldende aanduiding van maat of gewicht draagt,

c. de onjuistheid van zijn aanwijzing ten hoogste 0,1% mas of 0,1% vol, onderscheidenlijk 0,2 kg/m³ bedraagt en,

d. voor zover het betrokken meetinstrument is voorzien van een ingebouwde thermometer, deze thermometer voldoet aan door Onze Minister krachtens artikel 28, tweede lid, van het Algemeen EEG-IJkbesluit met betrekking tot, in alcoholmeters of in areometers voor alcohol ingebouwde, thermometers gestelde regelen.

2. In afwijking van het eerste lid, onder b, wordt een alcoholmeter, ten aanzien waarvan aannemelijk kan worden gemaakt, dat deze voor de datum van inwerkingtreding van het onderhavige besluit in de handel is gebracht, eveneens als gelijkwaardig met een EEG-geijkte alcoholmeter beschouwd, indien de eenheden volumepercent of massaprocent daarop met een ander dan het wettelijk vastgestelde symbool zijn aangeduid.

Artikel 4. Artikel 8, eerste lid, onder b, van de wet geldt niet ten aanzien van:

- a. losse thermometers als bedoeld in artikel 2, derde lid;
- b. alcoholmeters en areometers voor alcohol als bedoeld in artikel 3;
- c. andere losse thermometers dan bedoeld in artikel 2, derde lid, en andere alcoholmeters en areometers voor alcohol dan bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder a, waarvan aannemelijk kan worden gemaakt, dat zij niet bestemd zijn om in gevallen als in artikel 2, eerste lid, bedoeld, te worden gebruikt.

Artikel 5. 1. Dit besluit kan worden aangehaald als: Meetmethodebesluit.

2. Het treedt in werking met ingang van 1 november 1980.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Lage Vuursche, 7 oktober 1980

Beatrix

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Th. M. Hazekamp

Uitgegeven de *drieëntwintigste* oktober 1980

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

Het advies van de Raad van State zal niet openbaar worden gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

1. Algemeen

1.1. EEG-richtlijnen

De twee richtlijnen van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 27 juli 1976, nrs. 76/765/EEG en 76/766/EEG, betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake onderscheidenlijk alcoholmeters en areometers voor alcohol en alcoholtabellen (Pb. E.G. L 262) voorzien in EEG-keuring van de vorengenoemde meetinstrumenten, bevatten bepalingen ter waarborging van een eenduidige betekenis van het begrip alcoholgehalte van mengsels van water en alcohol alsmede regelen betreffende de eenheden, waarin dat gehalte moet worden uitgedrukt, en betreffende een uniforme methode, volgens welke dat gehalte moet worden vastgesteld.

In verband met de uitvoering van deze richtlijnen zijn voor het stellen van de daartoe nodige regelen voorzieningen nodig in verschillende op de IJkwet 1937 (Stb. 627) berustende besluiten. Voor zover het betreft de EEG-keuring van voornoemde meetinstrumenten, het gebruik van meeteenheden en van benamingen voor het alcoholgehalte van mengsels van water en alcohol zijn bij een andere algemene maatregel van bestuur op de voet van de artikelen 1, 4, 4a, 6, 21a en 21b van de IJkwet 1937 (Stb. 627) de nodige voorzieningen getroffen in het Algemeen EEG-IJkbesluit (Stb. 1978, 168), het Eenhedenbesluit (Stb. 1968, 673) en het IJktarievenbesluit 1968 (Stb. 676).

1.2. Uitvoering van de EEG-richtlijnen in het onderhavige besluit

Het onderhavige besluit strekt ter uitvoering van de bepalingen van de twee voornoemde EEG-richtlijnen, die buiten het kader van het Algemeen EEG-IJkbesluit en van het Eenhedenbesluit vallen.

In de eerste plaats zijn in het onderhavige besluit regelen gesteld omtrent de meetmethode, die bij de bepalingen van het alcoholvolumegehalte en het alcoholmassagehalte – hierna kortheidshalve samengevat met de term alcoholgehalte – van mengsels van water en alcohol moet worden gevolgd (het resterende deel van richtlijn no. 76/766/EEG).

In de tweede plaats zijn in het onderhavige besluit regelen gesteld betreffende losse thermometers en niet-EEG-geijkte alcoholmeters en areometers voor alcohol in verband met de uitvoering van de richtlijn no. 76/765/EEG. Ingevolge laatstgenoemde richtlijn moet het alcoholgehalte van bedoelde mengsels namelijk worden bepaald met EEG-geijkte of daaraan gelijkwaardige meetinstrumenten als vorenbedoeld. De betrokken meetinstrumenten kunnen al dan niet voorzien zijn van een ingebouwde thermometer. Aangezien de temperatuur bij de bepaling van vorenbedoeld alcoholgehalte een rol speelt en het alcoholvolumegehalte bij een temperatuur van 20 °C moet worden uitgedrukt, zijn bij de richtlijn no. 76/765/EEG tevens regelen gesteld omtrent de losse thermometers; die richtlijn voorziet echter niet in keuring van die losse thermometers.

Het ligt in de bedoeling, dat het onderhavige besluit tegelijk met de bij vorenbedoelde algemene maatregel van bestuur voorziene wijziging van het Algemeen EEG-IJkbesluit en van het Eenhedenbesluit in werking treedt.

1.3. Uitvoering van de richtlijnen buiten het kader van de IJkwet 1937

Volledigheidshalve zij vermeld, dat de uitvoering van de beide voorengenoemde EEG-richtlijnen in het kader van de IJkwet 1937 een complement vormt van de in verband met die richtlijnen getroffen voorzieningen bij de wet van 20 december 1979 tot verhoging van de alcoholaccijns, alsmede aanpassing van de wet op de accijns van alcoholhoudende stoffen aan enige communautaire bepalingen (Stb. 706), het Koninklijk besluit van 28 decem-

ber 1979 tot wijziging van enige bepalingen inzake de accijns van alcoholhoudende stoffen (Stb. 747) en de beschikking van de Staatssecretaris van Financiën van 27 december 1979 tot wijziging van de Beschikking accijns van alcoholhoudende stoffen (Stcrt. 251).

1.4. Sanctie

Overtreding van het bij het onderhavige besluit bepaalde is ingevolge artikel 27, tweede lid, van de IJkwet 1937 strafbaar gesteld.

2. Artikelen

Artikel 1 bevat de nodige definities. Op de voet van artikel 21a van de IJkwet 1937 is bij een andere algemene maatregel van bestuur voorzien in een wijziging van het Algemeen EEG-IJkbesluit, waarbij alcoholmeters en areometers voor alcohol worden aangewezen als categorieën van meetmiddelen, waarvoor hier te lande EEG-keuring kan worden gevraagd en verkregen.

Artikel 2. De in het eerste lid omschreven gevallen, waarin bij de bepaling van het alcoholgehalte van mengsels van water en alcohol de op de voet van richtlijn 76/766/EEG omschreven methode moet worden gevolgd, vormen een complement van de accijnswetgeving. Voorts is bij de omschrijving van deze gevallen zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij de ten deze relevante handelingen in het economisch verkeer, genoemd in artikel 7, eerste lid, van de IJkwet 1937.

Ten aanzien van de in het *tweede lid* op de voet van richtlijn 76/766/EEG omschreven methode zij het volgende opgemerkt.

In *onderdeel a* is tot uitdrukking gebracht, dat de EEG-ijk voor de onderhavige meetinstrumenten niet verplicht is; ook een, aan een EEG-geijkte gelijkwaardige, (niet-geijkte) alcoholmeter of areometer voor alcohol mag worden gebezigd.

Met betrekking tot de *onderdelen b en c* zij vermeld, dat de betrokken meetinstrumenten een aanwijzing geven, die afhankelijk is van de temperatuur van het betrokken mengsel water en alcohol; bij een andere temperatuur van het mengsel geeft hetzelfde meetinstrument een andere aanwijzing. Aangezien het meetresultaat uiteindelijk in % vol, bij 20 °C, of % mas op eenduidige wijze moet worden uitgedrukt, moet een omvangrijke en ingewikkelde berekening plaatsvinden met behulp van de verkregen aanwijzing van het meetinstrument, de gemeten temperatuur van het mengsel en een formule.

De in *onderdeel c* genoemde formule heeft uitsluitend theoretische betekenis; deze formule is reeds door de Commissie van de Europese Gemeenschap met behulp van een computer uitgewerkt tot een aantal tabellen, die als «Praktische alcoholtabellen» in boekvorm zijn uitgegeven.

De in het *derde lid* vervatte regeling hangt samen met het feit, dat alcoholmeters en areometers voor alcohol geen ingebouwde thermometer behoeven te hebben. Alsdan moet daarbij een losse thermometer worden gebezigd, die ingevolge richtlijn no. 76/765/EEG aan bepaalde eisen moet voldoen.

De regelen voor deze losse thermometers zijn in het onderhavige besluit opgenomen, omdat de betrokken richtlijn voor deze thermometers niet in (EEG-)keuring voorziet en deze regels derhalve vallen buiten het kader van het IJkreglement (Stb. 1939, 664) en het Algemeen EEG-IJkbesluit, welke besluiten gelden voor meetmiddelen, waarvoor onderscheidenlijk (nationale) keuring verplicht is of EEG-keuring hier te lande moet worden verleend.

Derhalve is het gebruik van een alcoholmeter of van een areometer voor alcohol, voorzien van een ingebouwde thermometer, in het tweede lid als hoofdregel gesteld en is de regeling van losse thermometers als een uitzonderingsbepaling op die hoofdregel geconstrueerd en niet gebaseerd op artikel 6, vijfde lid, van de IJkwet 1937.

In *artikel 3* is ter wille van de rechtszekerheid bepaald wat onder een aan een EEG-geijkte gelijkwaardige alcoholmeter of areometer voor alcohol moet worden verstaan. De betrokken meetinstrumenten zullen in wettige eenheden moeten aanwijzen; de hierboven genoemde wijziging van het Eenhedenbesluit voorziet voor het alcoholvolumegehalte van mengsels van water en alcohol en voor het alcoholmassagehalte van zodanige mengsels in de aanwijzing van onderscheidenlijk volumepercent (% vol) en massaprocent (% mas) als erkende meeteenheden.

Aangezien thans in het verkeer zijnde alcoholmeters weliswaar in massa-percent of volumepercent aanwijzen doch in een aantal gevallen kunnen zijn voorzien van een symbool, dat enigszins afwijkt van % vol of % mas, is met het oog hierop in het tweede lid een voorziening getroffen.

Artikel 4 hangt samen met het feit, dat enerzijds keuring voor alcoholmeters, areometers voor alcohol en losse thermometers (andere dan koorts-thermometers) niet verplicht is maar anderzijds de bepaling van het alcoholgehalte van mengsels van water en alcohol ingevolge de richtlijn no. 76/766/EEG toch in bepaalde gevallen met zekere waarborgen moet worden omkleed. Voorts zou het verbod van artikel 8, eerste lid, onder b, van de IJkwet 1937 aan de bepaling van het alcoholgehalte van mengsels van water en alcohol overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van het onderhavige besluit in de weg staan.

Op de voet van artikel 21a van de wet is daarom in het onderhavige artikel een voorziening getroffen, ertoe strekkende dat op de in artikel 8, eerste lid, van de IJkwet 1937 bedoelde plaatsen, in bepaalde gevallen, waarin het alcoholgehalte van mengsels van water en alcohol wordt bepaald, de meetinstrumenten, die voldoen aan de bepalingen van het onderhavige besluit, gebruikt mogen worden. De onderdelen a en b hebben daarop betrekking.

Ingevolge *onderdeel c* is het gebruik van andere alcoholmeters en areometers voor alcohol dan EEG-geijkte of daaraan gelijkwaardige, en van andere losse thermometers op de plaatsen, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de IJkwet 1937 toegelaten buiten de gevallen, geregeld in artikel 2, eerste lid, van het onderhavige besluit.

Ten aanzien van alcoholmeters en areometers voor alcohol, die EEG-geijkte meetmiddelen zijn, is bij een andere algemene maatregel van bestuur op de voet van artikel 21a van de IJkwet 1937 voorzien in een wijziging van het Algemeen EEG-IJkbesluit, in dier voege dat artikel 8, eerste lid, onder b, van die wet, niet geldt voor die meetmiddelen.

De in *artikel 5*, tweede lid, voorziene datum van inwerkingtreding zal naar redelijkerwijze is te voorzien geen moeilijkheden met zich brengen, hoewel eerst dan op de voet van het Algemeen EEG-IJkbesluit een EEG-keuring van alcoholmeters en areometers voor alcohol kan worden aangevraagd en alsdan overtreding van de bij het onderhavige besluit gestelde regelen strafbaar is. Het onderhavige besluit laat immers het gebruik van – niet-EEG-gekeurde – alcoholmeters en areometers voor alcohol en thermometers toe, zij het dat deze aan zekere eisen moeten voldoen. Zodanige meetinstrumenten zijn in voldoende mate in de handel, terwijl voorts de in het onderhavige besluit gestelde eisen zodanig zijn, dat de betrokken in de handel zijnde meetinstrumenten daaraan merendeels kunnen voldoen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Th. M. Hazekamp